

результативності інвестиційних фондів, та про внесення змін до директив 2008/48/ЄС та 2014/17/ЄС і Регламенту (ЄС) № 596/2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_042-16/ed20160608#n102.

3. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтєвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

4. Збірник звітів за результатами оцінки діяльності органів виконавчої влади за напрямком «взаємодія з громадськістю»: Збірка / Упоряд.: Любов Паливода К.: [БФ «Творчий центр ТЦК»] Б 2018. 72 с.

5. Захист дітей в інтернеті: Мінцифри співпрацюватиме з громадською організацією «МІНЗМІН». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3203075-zahist-ditej-v-interneti-mincifri-spivpracuvatime-z-gromadskou-organizacieu-minzmin.html> URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3203075-zahist-ditej-v-interneti-mincifri-spivpracuvatime-z-gromadskou-organizacieu-minzmin.html>.

6. Громадська організація «Товариство дослідників України» у співпраці з Міністерством культури та інформаційної політики України, оголошують початок відбору територіальних громад до участі в проєкті «Центри культурних послуг, як інструмент згуртованості громади». URL: <https://mkip.gov.ua/news/5190.html>.

7. Проведення спільних заходів та проєктів за участю громадських організацій. URL: <https://www.mil.gov.ua/diyalnist/zvyazki-z-gromadskistyuu/gromadska-rada/robochi-zviti-ta-vivchennya-gromadskoi-dumki/2014/07/07/provedennya-spilnih-zahodiv-ta-proektiv-za-uchastyu-gromadskih-organizacij/>.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-318-0-64>

Мавродієва М.В.

*здобувач кафедри конституційного
та адміністративного права
Запорізького національного університету*

КОДИФІКАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ МІСТОБУДУВАННЯ

На національному рівні питання застосування адміністративно-господарських санкцій у сфері містобудування здійснюється у порядку регулювання договірних відносин (книга V Цивільного кодексу України [1]), встановлення статусу суб'єктів господарювання, що визначено у Господарському кодексі України [2], встановлення вимог із дотримання

безпеки використання природних ресурсів при здійсненні забудови населених пунктів, що закріплюється рядом актів земельного та екологічного законодавства (Земельний кодекс України [3], Закон України від 19 червня 2003 року № 962-IV «Про охорону земель» [4], Закон України від 25 червня 1991 року № 1264-XII «Про охорону навколишнього природного середовища» [5]) та ін.; регламентації здійснення дозвільно-наглядових та контрольно-наглядових проваджень у сфері містобудування – Закони України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» [6], «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» [7], «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [8], «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» [9]; «Про адміністративні послуги» [10], «Про адміністративну процедуру» [11] тощо.

У сфері містобудування на загальнодержавному рівні формується окрема галузь законодавства, до складу якої необхідно віднести такі Закони України, як: «Про основи містобудування», «Про систему громадського здоров'я», «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», «Про архітектурну діяльність», «Про благоустрій населених пунктів», «Про запобігання впливу світової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про будівельні норми».

На рівні підзаконних нормативно-правових актів національні стандарти містобудування встановлюються: 1) в постановах Верховної Ради України (наприклад, Постанова Верховної Ради України «Про заходи із збереження історичної забудови міста Одеси, його всесвітньо відомих пам'яток архітектури та містобудування в період економічної кризи» від 15 квітня 2009 року № 1272-VI; 2) Указів Президента України - «Про Координаційну раду з вирішення проблемних питань у сфері містобудування» Указ Президента України від 29 вересня 2020 року № 413/2020; 3) у постановах та розпорядженнях КМ України: «Про затвердження Положення про порядок накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудування», «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів», «Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт», «Про внесення зміни до пункту 3 Порядку застосування будівельних норм, розроблених на основі національних технологічних традицій, та будівельних норм, гармонізованих з нормативними документами Європейського Союзу, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України», «Про затвердження Порядку затвердження проєктів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України»; «Про утворення

територіальних органів Державної архітектурно-будівельної інспекції», «Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю», «Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури», «Про затвердження Порядку проведення експертизи містобудівної документації», «Про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні», «Деякі питання забезпечення діяльності Державної архітектурно-будівельної інспекції, її територіальних органів та їх працівників», «Про містобудівний кадастр», «Про затвердження Порядку проведення державної експертизи інвестиційних програм (проектів)»; у наказах Мінрегіону України - «Про затвердження Порядку розроблення проектно-документації на будівництво об'єктів», «Деякі питання здійснення експертизи проектно-документації на будівництво об'єктів», «Про затвердження Порядку видачі будівельного паспорта забудови земельної ділянки», «Про затвердження Типового положення про архітектурно-містобудівні ради», «Про затвердження форм актів та інших документів, які складаються під час або за результатами здійснення державного архітектурно-будівельного контролю» та ін..

Регулювання здійснення містобудівельної діяльності встановлюється також на рівні так званих будівельних норм [12]. Під будівельними нормами розуміється сукупність нормативних стандартів здійснення «нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту, технічного переоснащення будинків, будівель, споруд, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури». Натомість будівельні норми відрізняються від технічних норм, під якими розуміються сукупність правил, які визначають економічно обґрунтовані та екологічно безпечні засоби та методи забудови. Технічні норми, які стають частиною національного законодавства України, набувають характеру будівельних норм – ДБН, що є обов'язковими до виконання та за порушення яких застосовується відповідальність [13]. У сфері містобудування є доволі розгалужена система ДБН. Наприклад, такими є такі: ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення [14]; та ін.. Державні будівельні норми відображають технологічний процес забудови, тому мають розумітися як певні соціальні норми, що набувають імперативності в разі їх відповідності потребам забудови відповідних територій чи України в цілому.

Отже, питання систематизації законодавства у сфері містобудування в Україні є актуальним вже доволі триваючий час, і особливо актуалізується в умовах необхідності створення сприятливого

«інвестиційного» клімату для залучення іноземних фінансових ресурсів для відбудови України.

Література

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 року. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 року № 2768-III. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
4. Про охорону земель: Закон України від 19 червня 2003 року № 962-IV. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15#Text>
5. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 року № 1264-XII. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
6. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 року № 222-VIII. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
7. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 року № 2806-IV. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>
8. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 5 квітня 2007 року № 877-V. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>
9. Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності: Закон України від 19 травня 2011 року № 3392-VI. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3392-17#Text>
10. Про адміністративні послуги: Закон України від 6 вересня 2012 року № 5203-VI. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
11. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17 лютого 2022 року № 2073-IX. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20/print>
12. Про затвердження Технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд: Постанова КМ України від 20 грудня 2006 р. № 1764. URL.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1764-2006-п#Text>
13. Ткаченко В. Співвідношення будівельних та правових норм у будівництві в контексті настання відповідальності за їх порушення. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. №9. С. 40-45. URL.: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2018/9/9.pdf>
14. ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення. URL.: https://dbn.co.ua/load/normativy/dbn/dbn_v_2_2_15_2015_zhitlovi_budinki_osnovni_polozhennja/1-1-0-1184